

OIKEISTOVAARASTA NKP(b):ssa

*Puhe NKP(b):n Moskovan Komitean ja
Moskovan Kontrollikomitean täysistunnossa
lokakuun 19 pnä 1928*

Olen sitä mieltä, toverit, että on ennen kaikkea jätettävä sivuun pikkuasiat, henkilökohtaiset seikat y.m.s., jotta voitaisiin ratkaista meitä kiinnostava kysymys oikeistopoikkeamasta.

Onko meillä puolueessa oikeistovaara, opportunistinen vaara; onko olemassa objektiivisia edellytyksiä, jotka ovat suotuisat tämän vaaran ilmenemiselle; miten on taisteltava tätä vaaraa vastaan,—sellaiset kysymykset ovat nyt edessämme.

Mutta me emme ratkaise tätä kysymystä oikeistopoikkeamasta, ellemme puhdista sitä kaikista niistä pikkuseikoista ja ulkoapäin ajautuneista aineksista, jotka ovat siihen tarttuneet ja jotka estävät meitä ymmärtämästä kysymyksen ydintä.

Zapolski on väärässä luullessaan, että kysymys oikeistopoikkeamasta on satunnainen kysymys. Hän väittää, että koko kysymys ei ole tässä oikeistopoikkeamasta, vaan rettelöimisistä, henkilökohtaisista juonitteluista j.n.e. Edellyttäkäämme hetkeksi, että rettelöinnillä ja henkilökohtaisilla juonitteluilla on tässä

jokin osa, kuten jokaisessa muussakin taistelussa. Mutta jos selitetään kaikki rettelöinnillä eikä nähdä rettelöinnin takaa kysymyksen ydintä,—niin se merkitsee poikkeamista pois oikealta marxilaiselta tieltä.

Ei voi olla niin, että sellainen suuri, vanha ja eheä järjestö, jollainen Moskovan järjestö epäilemättä on, voisi joutua kuohuksiin alhaalta ylös asti ja liikkeeseen muutamien rettelöitsijäin tai juonittelijain ponnistuksista. Ei, toverit, sellaisia ihmeitä ei maailmassa tapahdu. Puhumattakaan siitä, että Moskovan järjestön voimaa ja vankkuutta ei saa arvioida niin kevyesti. On ilmeistä, että tässä ovat olleet vaikuttamassa syvemmät syyt, joilla ei ole mitään yhteistä rettelöinnin eikä juonittelun kanssa.

Väärässä on myöskin Fruntov, joka, vaikka myöntääkin oikeistovaaran olevan olemassa, ei kuitenkaan pidä sitä sen arvoisena, että vakavat toiminnan miehet voisivat vakavasti sitä käsitellä. Hänen mielestään kysymys oikeistopoikkeamasta on askartelun aihe suunsoittajille, mutta ei toiminnan miehille. Ymmärrän täysin Fruntovia, joka on siinä määrin käytännöllisen jokapäiväisen työn kuormittama, että hänellä ei ole aikaa ajatella kehityksemme näköaloja. Mutta se ei vielä merkitse, että meidän on muutettava eräiden puolueyöntekijäin ahdas, toiminnallinen käytännöllisyyskanta rakennustyömme uskonkappaleeksi. Terve puuhailu on hyvä asia, mutta jos se kadottaa toiminnan näköalat eikä noudata työssään puolueen peruslinjaa,—niin se muuttuu kielteiseksi puoleksi. Kuitenkaan ei ole vaikea ymmärtää, että kysymys oikeistopoikkeamasta on kysymys puolueemme peruslinjasta, kysymys siitä, oikea vaiko

väärä on se kehityksen näköala, jonka puolueemme on esittänyt XV edustajakokouksessa.

Väärässä ovat nekin toverit, jotka pohdittaessa probleemia oikeistopoikkeamasta kärjistävät kysymyksen oikeistopoikkeamaa edustaviin henkilöihin. Osoittakaa meille oikeistolaiset tai sovittelijat, sanovat he, mainitkaa meille henkilöt, että saisimme tehdä heistä selvää. Sellainen kysymyksen asettaminen on väärä. Henkilöillä on tietysti määrätty osansa. Mutta tässä ei ole kysymys henkilöistä, vaan niistä oloista, siitä tilanteesta, joka synnyttää oikeistovaaran puolueessa. Voidaan syrjäyttää henkilöitä, mutta se ei vielä merkitse, että olisimme siten iskeneet oikeistovaaran juuriin puolueessamme. Sen vuoksi ei kysymys henkilöistä ratkaise asiaa, vaikkakin se epäilemättä ansaitsee huomiota.

Tässä yhteydessä ei voi olla muistelematta erästä Odessassa vuoden 1919 lopussa ja vuoden 1920 alussa sattunutta tapausta, jolloin meidän sotajoukkomme, karkoitettuaan denikiniläiset Ukrainasta, olivat hävittämässä Denikinin joukkojen viimeisiä rippelitä Odessan seudulla. Eräs osa puna-armeijalaisia etsi silloin hurjana Odessasta Ententeä, ollen siinä vakauksessa, että jos he saavat sen, Ententen, käsiinsä, niin sota päättyy siihen. (Yleistä nauhua.) Voidaan kuvitella, että puna-armeijalaiset olisivat voineet silloin saada kiinni jonkun Ententen edustajan Odessassa. Mutta sillä ei tietenkään olisi tullut ratkaistuksi kysymys Ententestä, koska Ententen juuret eivät ole Odessassa, vaikka se olikin silloin denikiniläisten viimeinen alue, vaan maailman kapitalismissa.

Samaa voidaan sanoa eräistä tovereistamme, jotka kysymyksen ollessa oikeistopoikkeamasta kärjistävät jutun oikeistopoikkeamaa edustaviin henkilöihin, unohtaen ne ehdot, jotka tämän poikkeaman synnyttävät.

Sen vuoksi on meidän täällä ennen kaikkea selvitettävä kysymys niistä ehdoista, joiden vallitessa oikeistopoikkeama, samoin kuin „vasemmistolainenkin“ (trotskilainen) poikkeama leniniläiseltä linjalta on syntynyt.

Oikeistopoikkeama kommunismissa **kapitalismin oloissa** merkitsee kommunistien erään osan tendenssiä, taipumusta, ei tosin muotoutunutta eikä ehkä vielä tietoista, mutta kuitenkin taipumusta loittomiseen marxilaisuuden vallankumoukselliselta linjalta sosialidemokratiaan päin. Kun eräät kommunistipiirit kieltävät „luokka luokkaa vastaan“-tunnuksen tarkoituksenmukaisuuden vaalitaistelussa (Ranska) tai vastustavat itsenäisten ehdokkaiden asettamista kommunistisen puolueen taholta (Englanti) tai eivät halua asettaa kärkevästi kysymystä taistelusta „vasemmisto“-socialidemokratiaa vastaan (Saksa) j.n.e., y.m.s. — niin se merkitsee, että kommunistisissa puolueissa on henkilöitä, jotka koettavat mukaannuttaa kommunismia sosialidemokratismiin.

Oikeistopoikkeaman voitto kapitalististen maiden kommunistisissa puolueissa merkitsisi kommunististen puolueiden aatteellista tuhoa ja sosialidemokratismien valtavaa voimistumista. Mutta mitä on sosialidemokratismien valtava voimistuminen? Se on kapitalismin voimistumista ja lujittumista, sillä sosialidemokratia on kapitalismin perustuki työväenluokassa.

Oikeistopoikkeaman voitto kapitalististen maiden kommunistisissa puolueissa johtaa siis niiden ehtojen lisääntymiseen, jotka ovat välttämättömät kapitalismin säilyttämiseksi.

Oikeistopoikkeama kommunismissa neuvostokehityksen oloissa, missä kapitalismi on jo kukistettu, mutta missä ei vielä ole revitty pois sen juuria, merkitsee kommunistien erään osan tendenssiä, taipumusta, ei tosin muotoutunutta eikä ehkä vielä tietoista, mutta kuitenkin taipumusta loittomiseen puolueemme päälinjalta porvarillista ideologiaa kohti. Kun eräät kommunistipiirimme koettavat kiskoa puoluetta takaisin XV puoluekokouksen päätöksistä kieltäen hyökkäyksen välttämättömyyden maaseudun kapitalistisia aineksia vastaan; tai vaativat teollisuu-temme supistamista pitäen sen nykyistä kehitysvauhtia maallemme turmiollisena; tai kieltävät varojen myöntämisen tarkoituksenmukaisuuden kolhooseihin ja neuvostotiloihin, pitäen niitä (myönnettyjä varoja) tuulen vietäväksi heitettynä rahana; tai ovat sitä mieltä, ettei ole tarkoituksenmukaista taistella byrokratismia vastaan itsekritiikin pohjalla arvellen, että itsekritiikki horjuttaa koneistoamme; tahi vaativat ulkomaankaupan monopolin lieventämistä j.n.e., y.m.s., niin se merkitsee, että puolueemme riveissä on väkeä, joka yrittää, ehkäpä itse sitä huomaamatta, sovittaa sosialistisen rakennustyömme asiaa „neuvosto“-porvariston makuun ja tarpeisiin.

Oikeistopoikkeaman voitto puolueessamme merkit- sisi kapitalististen ainesten valtavaa voimistumista maassamme. Ja mitä merkitsee kapitalististen aines- ten voimistuminen maassamme? Se merkitsee prole-

tariaatin diktatuurin heikentymistä ja kapitalismin takaisinpalaamisen mahdollisuuksien lisääntymistä:

Oikeistopoikkeaman voitto puolueessamme merkitsisi siis niiden ehtojen lisääntymistä, jotka ovat välttämättömät kapitalismin palauttamiselle maahanamme.

Onko meillä, meidän neuvostomaassamme, sellaisia ehtoja, jotka tekevät mahdolliseksi kapitalismin palauttamisen (restauration)? On kyllä. Se ehkä näyttää kummalliselta, toverit, mutta se on tosiasia. Me olemme kukistaneet kapitalismin, pystyttäneet proletariaatin diktatuurin ja kehitämme voimakasta vauhtia sosialistista teollisuuttamme liittäen talonpoikaistalouden yhteen sen kanssa. Mutta me emme ole vielä repineet irti kapitalismin juuria. Missä nämä juuret pysyttelevät? Ne pysyttelevät tavaratuotannossa, kaupungin ja varsinkin maaseudun pientuotannossa.

Kapitalismin voima on, kuten Lenin sanoo, „**pientuotannon** voimassa. Sillä pientuotantoa on valitettavasti jäänyt maailmaan vielä hyvin, hyvin paljon ja pientuotanto synnyttää kapitalismia ja porvaristoa alituisesti, joka päivä, joka tunti, luonnonvoimaisesti ja joukkomitassa“ (kts. XXV osa, s. 173).

Selvää on, että mikäli pientuotannolla meillä on joukkoluonne, jopa vallitseva luonne, ja mikäli se synnyttää kapitalismia ja porvaristoa, varsinkin uuden talouspolitiikan oloissa, alituisesti ja joukkomitassa,— on meillä ehdot, jotka tekevät mahdolliseksi kapitalismin palauttamisen.

Onko meillä, Neuvostomaassamme, keinoja ja voimia, jotka ovat välttämättömiä sitä varten, että

voitaisiin hävittää, poistaa kapitalismin palauttamisen mahdollisuus? On kyllä. Siihen perustuukin sen Leninin väittämän paikkansapitäväisyys, että Neuvostoliitossa on mahdollinen täydellisen sosialistisen yhteiskunnan rakentaminen. Sitä varten on tarpeen proletariaatin diktatuurin lujittaminen, työväenluokan ja talonpoikaiston liiton lujittaminen, hallitsevien asemiemme kehittäminen maan teollistamisen näkökannalta, teollisuuden kehityksen nopea vauhti, maan sähköistäminen, koko kansantaloutemme siirtäminen uudelle teknilliselle perustalle, talonpoikaiston joukkoliittyminen osuustoimintaan ja sen talouden satoisuuden kohottaminen, yksilöllisten talonpoikaistalouksien yhdistäminen vähitellen yhteistalouksiksi, kollektiivisiksi talouksiksi, neuvostotilojen kehittäminen, kaupungin ja maaseudun kapitalististen ainesten rajoittaminen ja voittaminen j.n.e., y.m.s.

Lenin sanoo tästä asiasta näin:

„Niin kauan kuin me elämme pientalonpoikaisessa maassa, on Venäjällä kapitalismille lujempi taloudellinen perusta kuin kommunismille. Se on muistettava. Jokainen, joka tarkkaavaisesti huomioi maaseudun elämää verraten sitä elämään kaupungissa, tietää, että me emme ole repineet irti kapitalismin juuria emmekä murtaneet sisäisen vihollisen perustusta, pohjaa. Tämä vihollinen pysyy pystyssä pientalouden varassa, ja sen murtamiseen on olemassa yksi keino — maan talouden, siihen luettuna myös maanviljelyksen, siirtäminen uudelle teknilliselle perustalle, nykyaikaisen suurtuotannon teknilliselle perustalle. Sellainen perusta on ainoastaan sähkö. Kommunismi on Neuvostovalta ynnä koko maan sähköistäminen. Muuten maa jää pientalonpoikaiseksi, ja meidän on se selvästi tajuttava. Emme ainoastaan maailmanmitassa, vaan myöskin maassamme me olemme heikomat kuin kapitalismi. Se on tunnettua kaikille. Me olemme sen tajunneet ja me pääsemme siihen, että taloudellinen perusta

muuttuu pientalonpoikaisesta suurteolliseksi. Vasta silloin, kun maa tulee sähköistetyksi, kun teollisuudelle, maataloudelle ja liikenteelle luodaan nykyaikaisen suurteollisuuden teknillinen perusta, — vasta silloin me voitamme lopullisesti“ (XXVI osa, s. 46—47).

Se merkitsee ensiksi, että niin kauan kuin me elämme pientalonpoikaisessa maassa, niin kauan kuin emme ole raivanneet pois kapitalismin juuria, on kapitalismille olemassa lujempi taloudellinen pohja kuin kommunismille. Joskus sattuu niin, että on kaadettu puu, mutta ei ole kiskottu pois juuria: ei ole riittänyt voimia. Siitä johtuukin kapitalismin palauttamisen **mahdollisuus** maassamme.

Se merkitsee toiseksi, että paitsi kapitalismin palauttamisen mahdollisuutta meillä on vielä **socialismin voiton mahdollisuus**, sillä me voimme poistaa kapitalismin palauttamisen **mahdollisuuden**, voimme raivata pois kapitalismin juuret ja saavuttaa lopullisen voiton kapitalismista maassamme, **jos** suoritamme voimaperäistä työtä maan sähköistämiseksi, **jos** luomme teollisuudelle, maataloudelle ja liikenteelle nykyaikaisen suurteollisuuden teknillisen perustan. Siitä johtuukin socialismin voiton **mahdollisuus** maassamme.

Se merkitsee vihdoin, että socialismia ei voida rakentaa yksistään teollisuudessa, jättämällä maatalous luonnonvoimaisen kehityksen varaan lähtien siitä, että maaseutu muka „itse tulee“ kaupungin perässä. Socialistinen teollisuus kaupungissa muodostaa maaseudun socialistisen uudistamisen perustekijän. Mutta se ei vielä merkitse, että tämä tekijä olisi täysin riittävä. Jotta socialistinen kaupunki voisi loppuun saakka viedä mukanaan talonpoikaisen maa-

seudun, sitä varten on välttämätöntä, kuten Lenin sanoo, „maan talouden, siihen luettuna myös maanviljelyksen*, siirtäminen uudelle teknilliselle perustalle, nykyaikaisen suurtuotannon teknilliselle perustalle“.

Eikö tämä Leninin sitaatti ole ristiriidassa hänen toisen sitaattinsa kanssa, jossa sanotaan, että „uusi talouspolitiikka turvaa meille täydellisesti mahdollisuuden* sosialistisen talouden perustuksen rakentamiseen“? Ei, ei ole ristiriidassa. Päinvastoin, ne molemmat käyvät täysin yhteen. Lenin ei lainkaan sano, että uusi talouspolitiikka tuo meille sosialismin valmiissa muodossa. Lenin puhuu vain siitä, että uusi talouspolitiikka turvaa meille mahdollisuuden sosialistisen talouden perustuksen rakentamiseen. Sosialismin rakentamisen mahdollisuuden ja sen todellisen valmiiksi rakentamisen välillä on suuri ero. Ei saa sekoittaa mahdollisuutta todellisuuteen. Juuri sitä varten, että tämä mahdollisuus muutettaisiin todellisuudeksi, juuri sitä varten Lenin ehdottaakin maan sähköistämistä sekä nykyaikaisen suurteollisuuden teknillisen perustan luomista teollisuudelle, maataloudelle ja liikenteelle sosialismin lopullisen voiton ehtona maassamme.

Mutta on mahdotonta toteuttaa tätä sosialismin rakentamisen ehtoa vuodessa tai parissa. Vuodessa tai parissa ei voida teollistaa maata, rakentaa voimakasta teollisuutta, liittää osuustoimintaan talonpoikaiston miljoonajoukkoja, luoda maanviljelykselle uutta teknillistä pohjaa, yhdistää yksilöllisiä talonpoikaistalouksia

---

* Alleviivaus minun. J. St.

suuriksi kollektiiveiksi, kehittää neuvostotiloja, rajoittaa ja voittaa kaupungin ja maaseudun kapitalistisia aineksia. Sitä varten tarvitaan vuosia ja taas vuosia proletaarisen diktatuurin voimaperäistä rakennustyötä. Ja kunnes sitä ei ole tehty,— ja sitä ei kerralla tehdä,— me jäämme yhä vielä pientalonpoikaiseksi maaksi, jossa pientuotanto synnyttää kapitalismia ja porvaristoa alituisesti ja joukkomitassa ja jossa kapitalismin palautumisen vaara jää olemaan.

Ja koska proletariaattimme ei elä ilmattomassa avaruudessa, vaan mitä todellisimmassa ja realisimmassa elämässä sen kaikessa monipuolisuudessa, niin pientuotannon perustalla syntyvät porvarilliset ainekset „ympäröivät proletariaattia joka puolelta pikkuporvarillisella luonnonvoimaisuudella, täyttävät sen sillä, turmelevat sen sillä, aiheuttavat proletariaatin keskuudessa alituisesti pikkuporvarillisen luonteettomuuden, rikkinäisyyden, individualismin uusiintumista, innostuksesta alakuloisuuteen siirtymistä“ (Lenin, XXV osa, s. 189) ja tuovat niin muodoin proletariaattiin ja sen puolueeseen määrätynlaista horjuntaa, määrätynlaista haparointia.

Siinä on juuri ja pohja kaikenlaiselle horjumiselle ja Leninin linjalta poikkeamiselle puolueemme riveissä.

Sen takia ei kysymystä oikeisto- tai „vasemmosto“-poikkeamasta puolueessamme voida pitää tyhjämpäiväisenä kysymyksenä.

Mikä on oikeistopoikkeaman, avoimesti opportunistisen poikkeaman vaara puolueessamme? Se, että oikeistopoikkeama **aliarvioi** vihollistemme voimaa, kapitalismin voimaa, ei näe kapitalismin palauttamisen vaaraa, ei ymmärrä luokkataistelun mekaniikkaa

proletariaatin diktatuurin oloissa ja tekee sen vuoksi niin helposti myönnytyksiä kapitalismille vaatien teollisuutemme kehitysvauhdin pienentämistä, vaatien helpotusta kaupungin ja maaseudun kapitalistisille aineksille, vaatien kolhoosi- ja neuvostotilakysymyksen siirtämistä taka-alalle, vaatien ulkomaankaupan monopolin lieventämistä j.n.e., y.m.s.

On ilmeistä, että oikeistopoikkeaman voitto puolueessamme päästäisi valloilleen kapitalismin voimat, murtaisi proletariaatin vallankumoukselliset asemat ja lisäksi kapitalismin palauttamismahdollisuuksia maassamme.

Mikä on „vasemmistolaisen“ (trotskilaisen) poikkeaman vaara puolueessamme? Se, että „vasemmisto“-poikkeama ylliarvioi vihollistemme voimaa, kapitalismin voimaa, näkee ainoastaan kapitalismin palauttamisen mahdollisuuden, mutta ei näe sosialismin rakentamisen mahdollisuutta maamme voimilla, vajoaa epätoivoon, ja sen on pakko lohdutella itseään jaarittelemalla puolueemme thermidorista.

Leninin sanoista, että „niin kauan kuin me elämme pientalonpoikaisessa maassa, on Venäjällä kapitalismille lujempi taloudellinen perusta kuin kommunistiselle“,—näistä Leninin sanoista „vasemmisto“-poikkeama tekee sen väärän johtopäätöksen, että Neuvostoliitossa on yleensä mahdotonta rakentaa sosialismi, että talonpoikaiston kanssa ei mihinkään päästä, että työväenluokan ja talonpoikaiston liiton ajatus on vanhentunut ajatus, että jos ei Lännen voittoisan vallankumouksen taholta ehdi apu, niin proletariaatin diktatuurin Neuvostoliitossa täytyy kukistua tai rappeutua, että ellei hyväksytä mieli-

kuvituksellista yliteollistamissuunnitelmaa, joka toteutettaisiin silläkin uhalla, että tapahtuu välien rikkoutuminen talonpoikaiston kanssa, niin sosialismin asia Neuvostoliitossa on katsottava menetetyksi.

Siitä johtuu „vasemmisto“-poikkeaman seikkailupolitiikka. Siitä johtuvat „yli-inhimilliset“ hyppyt politiikassa.

Epäilemätöntä on, että „vasemmisto“-poikkeaman voitto puolueessamme veisi työväenluokan irtaantumiseen talonpoikaisesta perustastaan, työväenluokan etujoukon irtaantumiseen muusta työväenjoukosta,— siis proletariaatin tappioon ja kapitalismin palautumisen ehtojen edistämiseen.

Kuten näette, nämä molemmat vaarat, sekä „vasemmisto“- että oikeistovaara, nämä molemmat poikkeamat Leninin linjalta, sekä oikeisto- että „vasemmisto“-poikkeama vievät samaan tulokseen, vaikkakin eri tahoilta.

Kumpi näistä vaaroista on pahempi? Olen sitä mieltä, että molemmat ovat pahemmat.

Ero näiden poikkeamien välillä menestyksellisen taistelun kannalta niitä vastaan on siinä, että puolue käsittää nykyhetkellä „vasemmisto“-poikkeaman vaaran selvemmin kuin oikeistopoikkeaman vaaran. Se seikka, että „vasemmisto“-poikkeamaa vastaan on meillä ollut käynnissä voimakas taistelu jo muutaman vuoden ajan, tämä seikka ei tietenkään ole voinut mennä puolueelta hukkaan. Selvää on, että puolue on paljon oppinut „vasemmistolaisista“, trotskilaista poikkeamaa vastaan käydyn taistelun vuosina, eikä sitä ole enää helppo johtaa harhaan „vasemmistolaisilla“ fraaseilla.

Mitä tulee oikeistovaaraan, joka on aikaisemminkin ollut olemassa ja joka nyt ilmenee selvemmin pikkuporvarillisen luonnonvoimaisuuden vahvistuttua viime vuoden hankintapulan yhteydessä, niin luulen, että se ei ole niin selvä puolueemme eräille kerroksille. Sen vuoksi tehtävänä on, heikentämättä rahtuakaan taistelua „vasemmistolaista“, trotskilaista vaaraa vastaan, panna pääpaino taisteluun oikeistopoikkeamaa vastaan ja ryhtyä kaikkiin toimenpiteisiin, jotta tämän poikkeaman vaara tulisi puolueelle yhtä selväksi kuin sille on selvä trotskilainen vaara.

Kysymys oikeistopoikkeamasta ei meillä olisi ehkä niin kärkevä kuin se nyt on, ellei se liittyisi kysymykseen kehityksemme vaikeuksista. Mutta asia onkin juuri niin, että oikeistopoikkeaman ilmeneminen tekee kehityksemme vaikeudet pahemmiksi ja jarruttaa näiden vaikeuksien voittamista. Ja juuri siksi, että oikeistovaara vaikeuttaa taistelua vaikeuksien voittamiseksi, juuri siksi kysymyksellä oikeistovaaran voittamisesta on meille erittäin tärkeä merkitys.

Pari sanaa vaikeuksiemme luonteesta. On otettava huomioon, että meidän vaikeuksiamme ei mitenkään voida pitää lamaannuksen eikä alaspäinmenon aiheuttamina vaikeuksina. On olemassa vaikeuksia talouden mennessä alaspäin tai sen lamaantuessa, jolloin ihmiset koettavat tehdä lamaannuksen vähemmän tuskalliseksi ja talouden alaspäinmenon vähemmän syväksi. Meidän vaikeuksillamme ei ole mitään yhteistä sellaisten vaikeuksien kanssa. Meidän vaikeuksiemme luonteenomainen piirre on se, että ne ovat noususta johtuvia vaikeuksia, kasvusta johtuvia vaikeuksia. Kun meillä puhutaan vaikeuksista, on puhe tavalli-

sesti siitä, monellako prosentilla on teollisuutta kohotettava, monellako prosentilla on lisättävä kylvöalaa, monellako puudalla on kohotettava satoisuutta j.n.e. j.n.e. Ja juuri siksi, että meidän vaikeutemme ovat noususta eikä alaspäinmenosta ja lamaannuksesta johtuvia vaikeuksia, juuri siksi ei niiden tarvitse olla puolueelle mitään erikoisen vaarallisia.

Mutta vaikeudet ovat kuitenkin vaikeuksia. Ja koska vaikeuksien voittamiseksi on jännitettävä kaikki voimat, on tarpeen lujuus ja kestävyys, mutta lujutta ja kestävyyttä ei jokaisella riitä, ehkä sen vuoksi, että ilmenee väsymystä ja rasittuneisuutta tai sen takia, että pidetään parempana elää rauhassa, ilman taistelua ja levottomuutta, — niin tällöin juuri alkaakin horjunta ja haparointi, kääntyminen pienimmän vastuksen linjalle, puheet teollisuuden kehitysvauhdin hiljentämisestä, helpotuksista kapitalistisille aineksille, kolhoosien ja neuvostotilojen ja yleensä kaiken sen kieltämisestä, mikä menee jokapäiväisen työn tavanmukaisen ja rauhallisen tilanteen rajojen ulkopuolelle.

Mutta me emme voi mennä eteenpäin, elleimme voita edessämme olevia vaikeuksia. Mutta vaikeuksien voittamiseksi on ennen kaikkea nujerrettava oikeistovaara, on ennen kaikkea voitettava oikeistopoikkeama, joka jarruttaa taistelua vaikeuksia vastaan ja yrittää horjuttaa puolueemme tahtoa taistella vaikeuksien voittamiseksi.

Puhe on tietenkin todellisesta taistelusta eikä sana-, paperitaistelusta oikeistopoikkeamaa vastaan. Puolueessamme on henkilöitä, jotka ovat valmiit omantuntonsa rauhoittamiseksi julistamaan taistelua

oikeistovaaraa vastaan samaan tapaan kuin papit joskus julistavat „halleluja, halleluja“, mutta eivät ryhdy mihinkään, eivät kerrassaan mihinkään käytännöllisiin toimenpiteisiin taistelun käymiseksi oikeistopoikkeamaa vastaan asianmukaisella tavalla ja tämän poikkeaman voittamiseksi teossa. Tällaista virtausta sanotaan meillä **sovittelevaksi** virtaukseksi oikeistolaiseen, avoimesti opportunistiseen poikkeamaan nähden. Ei ole vaikea ymmärtää, että taistelu tällaista sovittelukantaa vastaan on osana yleisestä taistelusta oikeistopoikkeamaa vastaan, oikeistovaaraa vastaan. On näet mahdotonta voittaa oikeistolaista opportunistista poikkeamaa käymättä järjestelmällistä taistelua sovittelukantaa vastaan, joka peittää opportunistit siipiensä suojaan.

Kysymys oikeistopoikkeaman edustajista on epäilemättä mielenkiintoinen, vaikka se ei ratkaisekaan asiaa. Olemme joutuneet vastakkain oikeistovaaran edustajien kanssa puolueemme alajärjestöissä viljanhankintapulan aikana viime vuonna, jolloin monet kommunistit kunnissa ja kylissä esiintyivät puolueen politiikkaa vastaan pyrkien liittoyhteyden kulakkiainesten kanssa. Te tiedätte, että sellaisia aineksia on meillä lakaistu pois puolueesta kuluvan vuoden keväällä, mistä erikoisesti mainitaan puolueemme Keskuskomitean tunnetussa asiakirjassa kuluvan vuoden helmikuussa.

Mutta olisi väärin sanoa, että sellaisia aineksia ei ole jäänyt puolueeseemme. Jos noustaan ylemmäksi, kihlakuntien ja läänien puoluejärjestöihin sekä pengotaan perusteellisesti neuvosto- ja osuustoimintakoneistoa, niin sieltä voidaan vaivatta löytää

oikeistovaaran ja siihen nähden ilmenevän sovittelukannan edustajia. Tunnettuja ovat useiden puolue- ja neuvostokoneistomme työntekijäin „kirjeet“, „esitykset“ ja muut asiakirjat, joissa taipumus oikeistopoikkeamaan on tullut täysin selvästi ilmi. Te tiedätte, että näistä kirjeistä ja asiakirjoista mainittiin Keskuskomitean heinäkuun täysistunnon pikakirjoituspöytäkirjassa.

Jos noustaan vielä ylemmäksi ja asetetaan kysymys Keskuskomitean jäsenistä, niin on myönnettävä, että Keskuskomiteankin jäsenten joukossa on eräitä, tosin hyvin vähäisiä sovittelevan suhtautumisen aineksia oikeistovaaraan nähden. Keskuskomitean heinäkuun täysistunnon pikakirjoituspöytäkirja on siitä suoranaisena todistuksena.

Entä Politbyroossa? Onko Politbyroossa joitakin poikkeamia? Politbyroossa ei meillä ole oikeistolaisia eikä „vasemmistolaisia“ eikä niihin nähden sovittelukannalla olevia. Se on täällä sanottava kaikella varmuudella. On jo aika lopettaa sellaiset juorut, joita puolueelle pahansuovat henkilöt ja kaikenlaiset oppositiolaiset levittelevät, että oikeistopoikkeamaa tai sovittelukantaa siihen nähden olisi muka Keskuskomiteamme Politbyroossa.

Onko Moskovan järjestössä tai sen huipussa, Moskovan komiteassa, ollut horjuntaa ja haparointia? Kyllä, on ollut. Tyhmää olisi nyt väittää, ettei siellä ole ollut horjuntaa ja haparointia. Suoranainen todistus siitä on Penjkovin avomielinen puhe. Penjkov ei ole viimeinen mies Moskovan järjestössä eikä Moskovan komiteassa. Te kuulitte hänen tunnustavan suoraan ja avoimesti virheensä useassa mitä tärkeimmässä kysy-

myksessä puolueemme politiikan alalla. Se ei tietenkään merkitse, että koko Moskovan komiteassa olisi ollut horjuntaa. Ei, ei merkitse. Sellainen asiakirja kuin Moskovan komitean julistus Moskovan järjestön jäsenille kuluvan vuoden lokakuussa osoittaa selvästi, että Moskovan komitean on onnistunut voittaa eräiden jäsentensä horjunta. En epäile, etteikö Moskovan komitean johtavan ydinjoukon onnistuisi lopullisesti oikaista tilanne.

Eräät toverit ovat tyytymättömiä siihen, että tähän asiaan ovat sekaantuneet piirijärjestöt asettamalla kysymyksen eräiden Moskovan järjestön johtajien virheiden ja horjumisten lopettamisesta. En tiedä, millä sellaista tyytymättömyyttä voidaan puolustella. Mitä pahaa voi olla siinä, että Moskovan järjestön piiriaktiivit kohottivat äänensä vaatien virheiden ja horjunnan lopettamista? Eikö meidän työme käy alhaalta harjoitettavan itsekritiikin merkeissä? Eikö ole tosiasia, että itsekritiikki kohottaa puolueen ja yleensä proletariaatin pohjakerrosten aktiivisuutta? Mitä pahaa tai vaarallista on siinä, että piiriaktiivit osoittautuivat olevan tilanteen tasalla?

Menettelikö Keskuskomitea oikein sekaantuessaan tähän asiaan? Mielestäni Keskuskomitea menetteli oikein. Berzin arvelee, että Keskuskomitea menettelee liian jyrkästi asettaessaan kysymyksen erään piirijärjestön johtajan muuttamisesta, jota vastaan piirijärjestö on noussut. Se on aivan väärin. Voisin muistuttaa Berzinille eräistä tapauksista vuosilta 1919 tai 1920, jolloin eräitä Keskuskomitean jäseniä, jotka olivat tehneet eräitä virheitä puoluelinjaa vastaan, jotka virheet mielestäni eivät olleet kovin suuria, rangais-

tiin Leninin ehdotuksesta varoitukseksi muille, jolloin yksi heistä lähetettiin Turkestaniin ja toinen oli vähällä tulla virheensä takia erotetuksi Keskuskomiteasta.

Oliko Lenin oikeassa menetellessään siten? Mielestäni hän oli aivan oikeassa. Keskuskomiteassa ei tilanne silloin ollut sellainen kuin nyt. Puoli Keskuskomiteaa kannatti silloin Trotskia eikä itse Keskuskomitealla ollut vankkaa asemaa. Nykyisin Keskuskomitea menettelee verrattomasti lievemmin. Miksi? Ehkä me tahdomme olla hyväluontoisempia kuin Lenin? Ei. Siitä ei ole kysymys. Kysymys on siitä, että Keskuskomitean asema on nyt vankempi kuin silloin, ja Keskuskomitealla on nyt mahdollisuus menetellä lievemmin.

Väärässä on myöskin Saharov väittäessään, että Keskuskomitea on myöhästynyt sekaantumisessaan. Hän on väärässä, koska hän ei ilmeisesti tiedä, että Keskuskomitean sekaantuminen alkoi oikeastaan kuluvan vuoden helmikuussa. Saharov voi vakuuttautua siitä, jos haluaa. Tosin ei Keskuskomitean sekaantuminen antanut heti myönteisiä tuloksia. Mutta kummallista olisi tästä syyttää Keskuskomiteaa.

Johtopäätökset:

1) oikeistovaara on hyvin vakava vaara puolueessamme, sillä se pohjautuu maamme yhteiskunnallistaloudelliseen tilaan;

2) oikeistopoikkeaman vaaraa syventää se, että on olemassa vaikeuksia, joita on mahdoton voittaa, jos ei voiteta oikeistopoikkeamaa ja sovittelukantaa siihen nähden;

3) Moskovan järjestössä on ollut horjumista ja haparointia, on ollut epävakaisuuden aineksia;

4) Moskovan komitean ydinjoukko on Keskuskomitean ja piiriaktiivien avulla ryhtynyt kaikkiin toimenpiteisiin horjumisen lopettamiseksi;

5) ei voi olla epäilystäkään siitä, etteikö Moskovan komitean onnistuisi voittaa aikaisemmin ilmenneitä virheitä;

6) tehtävänä on sisäisen taistelun lopettaminen, Moskovan järjestön yhteenliittäminen ja solujen uusintavaalien menestyksellinen suorittaminen laajan itsekritiikin pohjalla. (Suosionosoituksia.)

„Pravda“ № 247,
lokakuun 23 pnä 1928